

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/582/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5710202477
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5710202477.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci navrhovateľov: 1/ E. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. H. č. XX, 2/ Ing. S. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. Y. č. XXXX/XX, 3/ Z. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. Y. č. XXXX/XX, všetci zastúpení splnomocneným zástupcom JUDr. Pavlom Baďom, advokátom so sídlom V., ul. K. N. č. XXXX/X, proti odporcom: 1/ Z. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. K. L., ul. S. č. XX, zastúpená splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Vierou Čáповou, advokátkou so sídlom S., ul. E. č. X, 2/ K. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. K. č. XX/X, 3/ O. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. K. L., ul. N. č. XXX, 4/ MUDr. K. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. J. S. č. XX/XX, 5/ MUDr. K. P., nar. XX.XX. XXXX, bytom S., ul. J. S. č. XX/XX, zastúpený odporcom 4/ ako splnomocneným zástupcom, 6/ Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. J. Y. č. XXX, 7/ H. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. E. č. XX, 8/ Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. I. č. X/XX, 9/ E. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. J. K. č. X, 10/ I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. P.O. E. č. XXX/XX, 11/ D. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. K. č. XX, 12/ M. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. O. č. X/XX, o určenie neplatnosti závetu, o odvolaní odporkyne 1/ proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 7C 54/10-328 zo dňa 01. apríla 2015, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Martin rozsudkom č. k. 7C 54/10-328 zo dňa 01.04.2015 určil, že závet S. S. zo dňa 13.09.2007 je neplatný a právne neúčinný. Vyslovil, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Súd vychádzal pri rozhodnutí z ust. § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka (platný je právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou). Taktiež z vykonaného dokazovania, predovšetkým zo znaleckého dokazovania, najmä kontrolného znalca MUDr. Vladimíra Garaja, CSc., ktorého vypočul. Znalec vo svojej výpovedi trval v celom rozsahu na svojom znaleckom posudku. Podľa neho k zhoršeniu stavu poručiťky došlo 4 mesiace pred spísaním závetu. Táto nemohla chápať, rozpoznávať význam tohto úkonu. Od júna 2007 mala defibráciu srdca, nedokrvenie mozgu. Tento stav sa nezlepšoval, viedol až k hospitalizácii. Bola sugestibilná, lebo jej bolo zle. Dá sa povedať, že sa dala ľahko ovplyvniť. V jej prípade bola odkázanosť na druhých ľudí. Ďalej mala anémiu s nedokrvením mozgu, vysoký tlak. Aj v dôsledku toho bola rozpoznávací schopnosť znížená. To sú organicky podmienené poruchy psychiky, ktoré vedú k spomaleniu a úbytku vnímania pozornosti. Ďalej vedú k zníženiu súdnosti. Na otázku, či mala poruchy vedomia uviedol, že pri ťažkej arterioskleróze s dysfunkciou mozgu aj pri anémii poruchy vedomia sa môžu vyskytovať a aj sa vyskytujú. Takto sa prejavujú organické zmeny. Tieto prejavy sú veľmi prchavé, ale tiež môžu trvať niekoľko hodín. Nedá sa povedať, koľko mala jasných chvíľ a koľko nie. Okolie to zaznamená iba zriedkavo, najmä keď bývala

sama. Tiež podstúpila výmenu krvi, čo je dosť šokujúce. Bola pod vplyvom terapeutických zákrokov. Takéto zákroky psychiku oslabujú. U poručiťky už išlo o zmenu osobnosti. Podľa súdu znalec vo svojej výpovedi podrobne zdôvodnil záver znaleckého posudku. Uviedol z akých zistení vychádzal. Popísal vývoj psychiky poručiťky, jej zhoršenie vnímania a chápania a najmä posledné 4 mesiace pred podpísaním závetu. Podľa názoru súdu vyvrátil všetky pochybnosti ohľadom jej zdravotného stavu. Správny záver znaleckého posudku, aj pokiaľ sa týka progresívneho vývoja ochorenia navrhovateľky (správne poručiťky - poznámka odvolacieho súdu) dokresľuje aj rozhodnutie vo veci Okresného súdu Martin sp. zn. 5C/142/2008. V tomto bolo jednoznačne rozhodnuté aj na základe znaleckého posudku MUDr. Stanislava Kollára, že závet, ktorý podpísala dňa 12.02.2007, je jednoznačne neplatný z dôvodov psychického stavu ochorenia poručiťky. V tomto konaní už súd nemal možnosť vykonať ďalšie dokazovanie. Ani účastníci žiadne dôkazy nenavrhovali. Do úvahy by prichádzalo len vypočutie advokátky JUDr. S. U., ktorá spisovala závet pre poručiťku, čo bolo jednoznačne preukázané samotnou odporkyňou 1/, ako aj svedkami O. U. a MVDr. S. U.. Tieto úkony vykonávala na požiadanie S. S.. Táto však zomrela dňa XX.XX.XXXX. Za danej situácie môžu mlčanlivosti advokáta pozbaviť iba jej právni nástupcovia. Títo však nesúhlasili s pozbavením mlčanlivosti, ktorú je povinný advokát dodržiavať podľa ust. § 23 zákona č. 586/2003 Z. z., o advokácii, ďalej len „zákona o advokácii“ preto súd nemohol vykonať dôkaz vypočutím advokátky. Aj právna zástupkyňa odporkyne 1/ na pojednávaní dňa 20.08.2012 uviedla, že mlčanlivosti advokátku JUDr. U. by mohli zbaviť len dedičia. Pokiaľ sa týka tvrdenia právneho zástupcu navrhovateľov, že neboli dodržané zákonné náležitosti ust. § 476 písm. b/ Občianskeho zákonníka (alografický závet - správne alografný závet poznámka odvolacieho súdu), tak podľa názoru súdu toto nebolo preukázané. Preukázaným bolo, že poručiťka výslovne urobila prejav, že listina obsahuje jej poslednú vôľu za prítomnosti obidvoch svedkov. Táto skutočnosť bola preukázaná výpoveďou svedkov O. U. a MVDr. S. U.. Z týchto dôvodov súd rozhodnutím určil, že závet, ktorý podpísala poručiťka dňa 13.09.2007, je neplatný a právne neúčinný. V zmysle ust. § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), vzhľadom na zložitost prípadu, ako aj väčší počet účastníkov, vo výroku vyslovil, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie odporkyňa 1/ prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu, ktorá navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa odporkyne 1/ posúdenia platnosti či neplatnosti závetu zo dňa 13.09.2007 sa navrhovatelia 1/ až 3/ dožadovali vo svojom návrhu z viacerých dôvodov, a to konkrétne z dôvodu § 37, § 38 ods. 2, § 39 a § 476 a nasl. Občianskeho zákonníka. Neuviedli žiadne dôvody a konkrétne skutočnosti, prečo by nemal byť právny úkon poručiťky urobený slobodne a vážne a z konkrétneho závetu vyplýva, že bol urobený určite a zrozumiteľne. Rovnako neuviedli žiadne konkrétne dôvody, prečo by mal tento právny úkon odporovať svojím obsahom alebo účelom zákonu alebo obchádzať zákon alebo sa priečiť dobrým mravom. V tomto smere nevyhodnotil súd vykonané dôkazy, a to najmä výsluchom svedkov MVDr. S. U. a O. U., pred ktorými poručiťka dňa 13.09.2007 po prečítaní alografného závetu prehlásila, že listina obsahuje jej poslednú vôľu a vlastnoručne túto podpísala. Títo svedkovia sa vyjadrili jednoznačne ku psychickému stavu poručiťky. Navyše aj z výpovedí najmä odporkyne 3/ bolo preukázané, že sa od poručiťky dozvedela, že chce urobiť závet a žiadala ju, aby zabezpečila právnikovi, na čo reagovala odporkyňa 3/ tak, že nikam nepôjde, lebo nesúhlasí so závetom, aký chcela urobiť poručiťka. Poručiťka zrejme dlhodobo uvažovala o tom, ako naloží so svojím majetkom.

Ďalej odporkyňa 1/ v odvolaní popisovala akú starostlivosť poskytovala poručiťke, pričom tak nerobila z nejakých zisťných dôvodov. Na druhej strane sa súd nezaoberal tým, že poručiťka nemala s navrhovateľmi 2/ a 3/ dobrý vzťah pre stratu dôvery a pretože odmietli u nej bývať. Po týchto udalostiach navrhovateľka 2/, ale aj ostatní navrhovatelia a odporcovia 2/ až 13/ navrhovateľku len občas navštevovali alebo vôbec. Vo svojich výpovediach neuviedli dôvod, prečo by poručiťka nespísala závet v prospech nej. Jediným dôvodom je však, že je rómka.

Vytýkala súdu tiež, že sa nevysporiadal náležite s otázkou súhlasu k výsluchu Mgr. S. U., ktorú odporkyňa 2/ navrhovala vypočuť ako svedkyňu a dala takýto súhlas z dôvodu, že Mgr. S. U. zastupovala odporkyňu 2/ (odporkyňu 1/ - poznámka odvolacieho súdu) v konaní Okresného súdu v Martine vo veci sp. zn. 5C/142/08. Súd neskúmal vzťah tejto svedkyne k ostatným účastníkom konania, ale hlavne nevypočul každého účastníka jednotlivo k tejto skutočnosti napriek tomu, že žiaden z účastníkov sa písomne nevyjadril k otázke súhlasu či nesúhlasu s výsluchom svedkyne až na navrhovateľov 1/ až 3/, ktorí dňa 01.10.2012 v závere pojednávania prehlásili, že zbavujú advokátku mlčanlivosti a preto táto bude predvolaná. Odporca 4/ prehlásil, že so zbavením mlčanlivosti Mgr. U. nesúhlasí. Súd podľa odporkyne 1/ dôležitú svedkyňu vo veci nevypočul. V súčasnej dobe, pokiaľ nebolo rozhodnuté právoplatne o

neplatnosti závetu je navrhovateľka 1/ a odporcovia 2/ až 13/ v pozícií prípadných dedičov zo zákona, ku ktorým v súčasnej dobe táto svedkyňa nemá podľa názoru odporkyne 1/ povinnosť mlčanlivosti vyplývajúcu zo zákona o advokácii.

Podľa odporkyne 1/ napriek osobnému výsluchu znalca MUDr. Vladimíra Garaja, CSc. jeho závery zostali v pozícii všeobecných odborných poznatkov, pričom znalec nedostatočným spôsobom vyhodnotil konkrétny duševný stav poručiťky ku dňu 13.09.2007, kedy podpísala alografný závet. Keďže dôkaz znalcom má súd hodnotiť ako každý iný dôkaz, bolo potrebné skúmať, či posudok vychádza zo zistených skutočností, či nie je rozporný a či je z hľadiska pravidiel logického myslenia presvedčivý. Ak znalec vo svojej výpovedi, ale ani predtým v posudku neuviedol žiadne také symptómy duševnej poruchy poručiťky, ktoré by svedčili v prospech záveru posudku, najmä nezodpovedal na konkrétnu otázku, z akých osobných prejavov poručiťky posúdil na skutočnosti, ktoré pojal do svojho znaleckého záveru. Potvrdil, že z prepúšťacej správy z augusta 2007 nemohol dedukovať chorobné prejavy z psychického hľadiska, lebo správy neboli zamerané na túto oblasť. Rovnako potvrdil, že sa nenachádza žiaden záznam, že by v minulosti bola poručiťka psychiatricky alebo psychologicky vyšetrená a či z hľadiska psychiatrických nálezov užívala nejaké lieky. Neuviedol také konkrétne prejavy poruchy, ktoré zistil u poručiťky a ponechal svoje vyjadrenie v rovine všeobecných poznatkov. Na konkrétnu otázku, či u poručiťky boli počas jej života zistené také symptómy poruchy ako blúznenie, blúdenie, neorientovanosť v čase a mieste, znalec uviedol, že nič také u nej nebolo a nemohol povedať, či mala poruchy vedomia, že sa mohli prejavovať, ale sú prchavé, trvajú len niekoľko hodín a je neskúmateľné, koľko mala jasných chvíľ a koľko nie a okolie to podľa neho zaznamenáva iba zriedkavo, lebo tie stavy sa nevyskytujú súvisle. Podľa odporkyne 1/ nemožno sa stotožniť ani s tým záverom, že išlo u poručiťky pri spisovaní závetu o skratové konanie, keď z dokazovania vyplýva, že sa pripravovala spísať závet a hovorila aj o tom, že domová nehnuteľnosť bude patriť tomu, kto ju doopatrúje.

Napokon sa súd nevysporiadal ani s otázkou materiálnej a procesnej spôsobilosti navrhovateľky 2/, ktorá sa domáha v celom rozsahu vyslovenia neplatnosti závetu, podľa ktorého je určená za testamentárnu dedičku v časti majetku poručiťky. Rovnako konštatoval len zistenie úmrtia I. P. - odporkyne 6/, o ktorej odporca 4/ prehlásil, že zomrela v minulom roku a on je jediný dedič, pričom jej synom je aj odporca 5/. Na záver odporkyňa 1/ uviedla, že má dôvodné pochybnosti o objektívnosti postupu znalcov z dôvodu, že obaja znalci v minulosti pracovali v martinskej nemocnici a poznajú sa s odporcom 4/, pretože tam aj on v tom čase pracoval.

Odporkyňa 11/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že trvá na svojej predošlej výpovedi. K iným skutočnostiam sa nevie a nebude vyjadrovať.

Navrhovatelia 1/ až 3/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu navrhli rozsudok okresného súdu v celom rozsahu potvrdiť a uplatnili si trovy odvolacieho konania z titulu právneho zastupovania advokátom.

Odvolanie odporkyne 1/ považovali za nedôvodné. Nedôvodnosť videli v tom, že z jeho obsahu nevyplýva žiadna relevantná argumentácia, ktorá by vyvrátila výsledky dokazovania pre závery, rozhodnutie a odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa. Obsahom odvolania sú podľa ich vnímania len opakované subjektívne názory na prejednávanú sporovú vec zo strany odporkyne 1/ a jej právnej zástupkyne, zrejme s cieľom časovo posúvať rozhodnutie veci. Ak teda súd vykonal vo veci také rozsiahle dokazovanie a najmä aj znalecké, a to aj vypočítím kontrolného znalca, ktorý jednoznačne obhájil a objasnil svoje zistenia v znaleckom posudku, a to aj svojou výpoveďou, čo jednoznačne nasvedčuje správnosti, spravodlivosti a zákonnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, vyhodnotením všetkých dôkazov, nevidia žiadny právny dôvod na jeho zrušenie. Taktiež nevidia ani žiadne konkrétne vecné a právne dôvody podrobnejšie sa ďalej vyjadrovať k obsahu odvolania odporkyne 1/, ktoré v podstate považujú za súhrn už známych názorov a vyjadrení protistrany, ktoré sú už známe aj z predchádzajúcich pojednávaní, o čom svedčí obdobný obsah protokolácie rovnakých argumentov v jednotlivých zápisniciach z pojednávaní v danej veci.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.) z nasledovných dôvodov:

V preskúmvanej veci sa navrhovatelia domáhali určenia, že závet zo dňa 13.09.2007 S. S. je neplatný a právne neúčinný. Okresný súd rozsudkom v prvom poradí č. k. 7C/54/2010-75 zo dňa 29.07.2010 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 7C/54/2010-151 zo dňa 15.02.2011 určil, že závet zo dňa 13.09.2007, ktorým S. S. vyslovila vôľu, aby po jej smrti nehnuteľnosti v kat. úz. H. K. L., zapísané na LV č. XX, parc. č. 227, 228, dom č. súp. XX nadobudla Z. U., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, je neplatný a právne neúčinný. Odporkyňu v rade 1/ zaviazal nahradiť na účet právneho zástupcu navrhovateľov, vedený vo I. S. ú.: XXXXXXXX/XXXX, trovy konania navrhovateľov v sume 761,04 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcom v rade 2/ až 13/ náhradu trov konania nepriznal. Odporkyni v rade 1/ uložil povinnosť uhradiť Slovenskej republike trovy konania vo výške 119,18 eur na účet Okresného súdu Martin, vedený v Štátnej pokladnici, č. ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol XXXXXXXXXXXX do 3 dní od dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. V dôsledku podaného odvolania zo strany odporkyne 1/ Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 8Co/161/2011-164 zo dňa 30.08.2011 rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa odvolacieho súdu okresný súd nezachoval vo veci žiadúci postup. Nerozhodol totiž o námietkach odporkyne 1/ ohľadom osoby znalca. Na pojednávaní síce rozhodol o zamietnutí návrhu odporkyne 1/ na doplnenie dokazovania, avšak v odôvodnení rozhodnutia neuviedol aký konkrétny dôkazný návrh zamietol a aké dôvody ho k tomu viedli. Okrem toho podľa odvolacieho súdu okresný súd založil rozhodnutie len na znaleckom posudku a tom, že u okresného súdu pod sp. zn. 5C/142/2008 sa navrhovatelia 1/ až 3/ domáhali voči odporcom určenia neplatnosti závetu zo dňa 12.12.2007 a ktorému návrhu bolo súdnym rozhodnutím právoplatne vyhovené. S obsahom uvedeného spisu v tomto smere sa okresný súd tiež neoboznámil, keďže súčasťou spisu bolo len súdne rozhodnutie. Nebolo preto možné vychádzať ani z výsluchu účastníkov možno podrobnejšieho s ohľadom na rozhodujúce skutočnosti ako v tomto konaní. Navyiac zo závetu zo dňa 13.09.2007 vyplýva a poukazovala na to aj odporkyňa 1/ v konaní, že závetom bol zanechaný majetok aj S. V., rod. K.. Táto vystupuje v tomto konaní ako navrhovateľka 2/, pričom sa domáha tiež určenia jeho neplatnosti a súd aj vo vzťahu k nej návrhu vyhovel. Aj z tohto dôvodu si mal preto okresný súd ujasniť zo spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 7D/85/2008, ktorým z dedičov bolo súdnym komisárom uložené podať návrh na určenie neplatnosti závetu. Za dôvodné považoval odvolanie odporkyne 1/ aj do výroku o trovách štátu nakoľko nebolo doručené splnomocnenej zástupkyňi odporkyni 1/ uznesenie o priznaní čiastočného oslobodenia od súdnych poplatkov. Okresný súd Martin rozsudkom v druhom poradí a to č. k. 7C/54/2010-262 zo dňa 24. 10.2013 určil, že závet S. S. zo dňa 13.09.2007 je neplatný a právne neúčinný. Odporkyňu 1/ zaviazal uhradiť na účet právneho zástupcu navrhovateľov vedený vo I. S. a. s., č. ú.: XXXXXXXX/XXXX, VS 1508 trovy konania navrhovateľov v sume 901,40 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcom 2/ až 13/ náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 8Co/376/2014-293 zo dňa 27.11.2014 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodom bolo, že súd založil rozhodnutie len na písomnom kontrolnom znaleckom posudku bez toho, aby znalca vypočul, ktorý postup nepovažoval za správny. Neprihliadol ani na to, že odporkyňa 1/ na pojednávaní vzniesla námietky k záverom písomného kontrolného znaleckého posudku. Pokiaľ odporkyňa 1/ v odvolaní tiež uviedla, že sa súd mal zaoberať aj otázkou výsluchu advokátky JUDr. S. U., ktorá na žiadosť poručiťky vyhotovila závet a bola aj pri jeho podpísaní, odvolací súd uviedol, že z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu nebolo zrejme z akého dôvodu táto ako svedkyňa nebola vypočutá a nebolo preto možné ani preskúmať potrebu zbavenia mlčanlivosti menovanej. Dôvodom bola aj námietka odporkyne 1/ týkajúca sa nedostatočnej odôvodnenosti písomného vyhotovenia rozsudku lebo pri závere sa obmedzuje len na obsah kontrolného znaleckého posudku. Napriek tomu z rozsudku nevyplývajú rozhodné skutočnosti o konkrétnej duševnej poruche poručiťky a jej vplyve na spísanie závetu dňa 13.09.2007.

Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol zhodne ako rozsudkom v druhom poradí.

Podľa odvolacieho súdu pre posudzovanie právneho úkonu z hľadiska ustanovenia § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je rozhodujúce, či osoba, ktorá ho urobila, v tom čase bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony ale to, či v okamihu urobenia právneho úkonu mohla posúdiť následky svojho konania.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku prislúchajúceho obsahu spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania odvolateľ - odporkyňa 1/ ako aj navrhovatelia 1/ - 3/ vo vyjadrení, konštatuje, že prvostupňový súd vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. §

132 O. s. p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil. Okresný súd po predchádzajúcom zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Žiline č. k. 8Co 376/2014-293 zo dňa 27.11.2014 vypočul kontrolného znalca. Tento zotrval na podanom písomnom znaleckom posudku. Objasnil kedy došlo k zhoršeniu zdravotného stavu poručiťky, ako sa tento prejavoval a aký mal vplyv na schopnosť rozpoznať a pochopiť následky jej konania. Ani doplnenie dokazovania výsluchom kontrolného znalca neprinieslo preto zmenu v posúdení záveru, že poručiťka v čase spísania závetu 13.09.2007 trpela takou duševnou poruchou, ktorá ju robila na tento úkon nespôsobilou. Správny záver znaleckého posudku ohľadom duševnej poruchy poručiťky dokresľuje aj rozhodnutie vo veci Okresného súdu Martin sp. zn. 5C/142/2008, ktorý určil, že závet poručiťky zo dňa 12.12.2007 je neplatný z rovnakého dôvodu. Podľa odvolacieho súdu rozhodnutie súdu prvého stupňa v celom rozsahu spĺňa aj kritériá riadne a náležite zdôvodneného rozhodnutia, je v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. Súd uviedol akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje aj s písomným odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa, v ktorom bola účastníkom daná odpoveď na všetky, pre nich skutkovo, ale i právne významné otázky.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami odporkyne 1/ uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolací súd vyhodnotil odvolanie odporkyne 1/ za nedôvodné.

V prvom rade pokiaľ táto spochybňovala objektivnosť postupu znalcov (obaja znalci v minulosti pracovali v martinskej nemocnici a poznajú sa s odporcom 4/, pretože tam aj on v tom čase pracoval) tak je potrebné uviesť, že odporkyňa 1/ nevyužila právo namietať osobu kontrolného znalca po doručení uznesenia o jeho ustanovení. Napriek uvedenému ani ňou uvádzaný dôvod by nebol podľa odvolacieho súdu akceptovateľný. Z vyjadrenia samotného znalca vyplýva, že odporcu 4/ síce pozná, v minulosti s ním udržiaval len pracovné vzťahy, 25 rokov už nepôsobí na pracovisku odporcu 4/ (Martin - poznámka odvolacieho súdu). Poukazovanie odporkyne 1/ v odvolaní na výsluchy svedkov (O. U., MVDr. S. U.) nepovažoval za dôvodné aj preto, že pred týmito mala poručiťka len závet vlastnoručne podpísať a prejať, že listina obsahuje jej poslednú vôľu. Odporkyňa 1/ tiež v odvolaní uvádzala, že odporkyňa 3/ sa od poručiťky dozvedela, že chce urobiť závet a žiadala ju, aby zabezpečila právnika, na čo reagovala odporkyňa 3/ tak, že nikam nepôjde, lebo nesúhlasí so závetom, aký chcela urobiť poručiťka. Odvolací súd mal zistené z konania pred Okresným súdom Martin sp. zn. 5C/142/08 (č.l. 40 spisu), že odporkyňa 3/ uviedla: „ja som osobne koncom októbra 2007 navštívila S. S. (poručiťku - poznámka odvolacieho súdu), následne potom v novembri išla do nemocnice. Povedala mi osobne, aby som išla za pani U., že chce dať spísať závet. Ja som jej však povedala, že s tým nesúhlasím a uviedla som jej potom aj dôvody, tak neviem, kedy bol závet spísaný“. Z uvedeného tak vyplýva, že odporkyňa 3/ sa nevyjadrovala k spornému závetu spísanému dňa 13.09.2007 ale k udalosti, ktorá nastala potom (koncom októbra 2007). Podľa odvolacieho súdu aj keď za platnosti zásady voľného hodnotenia dôkazov žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu, bolo potrebné v tomto konaní závislom od posúdenia zdravotného stavu poručiťky prihliadať hlavne na závery kontrolného znaleckého posudku. V tejto súvislosti sa oboznámil nielen s písomným obsahom zápisnice z pojednávania, na ktorom bol znalec osobne vypočutý ale aj nahrávkou z uvedeného pojednávania. Z týchto nenadobudol presvedčenie, že by boli závery znalca len všeobecné. Okresný súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal aj nevypočutím advokátky JUDr. U. (spisujúca závet a aj právna zástupkyňa odporkyne 1/ v konaní sp. zn. 5C/142/2008 - poznámka odvolacieho súdu) pre nesúhlas s pozbavením jej mlčanlivosti dedičov poručiťky s poukazom na ust. § 23 zákona o advokácii. Čo sa týka odporkyne 6/ I. P., ktorá v priebehu konania zomrela, je pravdou, že v odôvodnení rozhodnutia súd mylne uviedol, že jej jediným dedičom je odporca 4/. Z pripojeného spisu Okresného súdu v Martine sp. zn. 5C/142/2008 a to konkrétne osvedčenia o dedičstve po Z. P., nar. XX.XX.XXXX, zomrelému dňa XX.XX.XXXX - bratovi poručiťky (č.l. 16, 19 spisu) vyplýva, že jeho dedičmi sú manželka I. P. a deti MUDr. K. P. a MUDr. K. P.. Ako vyplýva z obsahu spisu s MUDr. K. P. ako účastníkom konania v postavení odporcu 5/ okresný súd od počiatku aj konal. Výtku odporkyne 1/, že sa súd nevysporiadal ani s otázkou materiálnej a procesnej spôsobilosti navrhovateľky 2/, ktorá sa domáha v celom rozsahu vyslovenia neplatnosti závetu, podľa ktorého je určená za testamentárnu dedičku v časti majetku poručiťky, považoval odvolací súd za nedôvodnú. Navrhovateľka 2/ je podľa závetu dedičkou len časti majetku poručiťky a okrem toho je i závetnou dedičkou predchádzajúceho

závetu z 12.02.1990 (č.l. 40 spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 17D/85/2008). Z toho dôvodu bola táto oprávnená podať návrh na začatie konania o určenie neplatnosti závetu z 13.09.2007.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v zmysle ustanovenia § 224 ods. 4 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia totiž, ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 O. s. p., (ako tomu bolo v danej veci) o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.